Komisja Zdrowia Obywatelskie + Sesja

Biuro Rady Miejskiej i Kancelaria
wpłynęło dnia
BR.0006.42.2016
P 11-04-2016

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Bogatyni
Krzysztof Paremicki

BR.0053.3.36.2016

14 KWI. 2016

L. dz. .....ilość zał. .....

podpis .....

Uchwała Nr.....
Rady Miejskiej w Bogatyni
z dnia .....2016 r.

42.2016

w sprawie przyjęcia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy i Miasta Bogatynia na rok 2016

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm.) oraz art. 4.1 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. 2015 r. poz. 1286 ze zm.) Rada Miejska w Bogatyni uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji „Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Bogatynia na rok 2016" stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Bogatynia.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

14.04.2016
K. zdrowia
K. obywatelska
Radlis

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY i MIASTA BOGATYNIA NA ROK 2016

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (z późniejszymi zmianami), art. 4.1. stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin. Zgodnie z art. 4.2. realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2016 jest kontynuacją realizacji ogólnego programu sektorowego uchwalonego przez Radę Gminy i Miasta Bogatynia w dniu 5.10.1993 r. (Uchwała nr 310/93),a oparty jest na założeniach narodowego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych opracowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wytyczając zadania dla administracji państwowej formułuje on ogólne cele i strategie ,które powinny stanowić ramy działania administracji rządowej, centralnej i wojewódzkiej oraz samorządów terytorialnych.
W działaniach związanych z realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych istotna jest ewaluacja programu. Jest to systematyczne zbieranie, analiza i interpretacja danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań.
W programie wykorzystano dane z badań problemów społecznych wykonanych przez Ośrodek Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie wykonanych w 2013 r. Realizacja kolejnych badań przewidziana jest w roku 2016.
Za realizacje gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych odpowiada pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
Gminny program rozwiązywania problemów alkoholowych realizowany jest przez Urząd Miasta i Gminy. Kontrolę merytoryczną nad programem sprawuje Główny Specjalista - pełnomocnik Burmistrza d.s. rozwiązywania problemów alkoholowych.

I. Diagnoza stanu problemów alkoholowych na terenie gminy Bogatynia

W naszej gminie kompleksową diagnozę problemów alkoholowych i innych zagrożeń społecznych przeprowadzono w latach 2001, 2004, 2007, 2010 i 2013 r. Kolejne badanie przewidziane jest w 2016 r.
W gminnym programie rozwiązywania problemów alkoholowych przedstawione zostaną elementy tej diagnozy wraz z monitoringiem dynamiki zjawiska na przestrzeni tych lat oraz planowanymi kierunkami działania.

Gmina Bogatynia liczy ok. 25.000 osób, z których ok. 3/4 zamieszkuje w mieście, reszta zaś to mieszkańcy 14 wsi.

Struktura zatrudnienia opiera się na dwóch dużych zakładach pracy: Kopalni Węgla Brunatnego „Turów" oraz Elektrowni „Turów". Nowym znaczącym pracodawcą staje się firma „Citronex".

1. **Dostępność napojów alkoholowych**

Ogółem na terenie miasta i gminy funkcjonuje **82** punktów sprzedaży alkoholu, w tym:
- gastronomia - 20 punktów
- sklepy - 62 punktów

Jeden punkt sprzedaży alkoholu przypada na **304** mieszkańców.
Liczba punktów sprzedaży alkoholu zmniejsza się systematycznie:

Liczba punktów sprzedaży alkoholu w Gminie Bogatynia	**2013**	**2014**	**2015**
	90	**84**	**82**

2. **Szacunkowa skala problemów alkoholowych w gminie Bogatynia – wg danych opracowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:**

- *Liczba osób uzależnionych od alkoholu:*
  500-750
- *Liczba osób dorosłych żyjących w rodzinach alkoholowych (współmałżonkowie, rodzice, rodzeństwo):*
  1.000-1.250
- *Liczba dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików:*
  1.000-1.250
- *Liczba osób pijących szkodliwie, nie uzależnionych od alkoholu:*
  1.250-1.750

3. **Kwoty wydane przez mieszkańców gminy Bogatynia na zakup napojów alkoholowych.**

Kwoty wydawane w Gminie Bogatynia na zakup napojów alkoholowych w PLN	**2013**	**2014**	**2015**
	21.995.590,-	**22.467.170,-**	**22.708.224,-**

Mieszkańcy Gminy Bogatynia wydają rocznie na zakup napojów alkoholowych ok. 23 miliony złotych.
W przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosi to ok. 920 złotych rocznie (wliczając w to z dzieci, abstynentów i osoby pijące sporadycznie).

4. Wybrane przestępstwa i wykroczenia związane z nadużywaniem alkoholu.

Liczba kierowców i rowerzystów zatrzymanych przez Policję w związku z jazdą pod wpływem alkoholu	2013	2014	2015
	123	116	69

Liczba osób zatrzymanych przez Policje do wytrzeźwienia na terenie MiG	2013	2014	2015
	31	18	26

III. Stan zasobów w sferze rozwiązywania problemów alkoholowych

1. Zasoby gminne:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bogatyni

Do zadań GKRPA należy m.in. inicjowanie lokalnych działań dotyczących problematyki uzależnień, podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Komisja ma także możliwość przeprowadzania rozmów z ofiarami, sprawcami i świadkami przemocy w rodzinie, a także powiadamianiu policji lub zawiadamianiu prokuratury o popełnieniu przestępstwa znęcania się. GKRPA jest również uprawniona do zakładania Niebieskich Kart.

- Ośrodek Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie w Bogatyni

Osoby uzależnione i członkowie ich rodzin mogą korzystać z działań informacyjno-konsultacyjnych oraz z konsultacji psychologicznych, mają także możliwość uczestniczenia w grupach edukacyjno-wspierających (oddzielnie dla osób uzależnionych i dla dorosłych członków ich rodzin). Ośrodek organizuje także dla osób utrzymujących dłuższą abstynencję weekendowe, wyjazdowe treningi umiejętności służących trzeźwieniu. Klienci Ośrodka mogą dodatkowo uczestniczyć w grupach samopomocowych (1 raz w tygodniu – przez długi, nawet wieloletni okres). Dla osób uwikłanych w przemoc domową prowadzone są grupowe zajęcia edukacyjno - wspierające (1 raz w tygodniu) oraz treningi zastępowania agresji (1 raz w tygodniu).

- Grupy samopomocowe

Uczestnicy grup samopomocowych (AA i Al-Anon) w oparciu o własne doświadczenia wspólnie starają się radzić sobie z trudnościami dotyczącymi ich samych oraz ich bliskich.

- Komisariat Policji w Bogatyni

Jeśli chodzi o przeciwdziałania uzależnieniom to Policja realizuje w tym obszarze zadania takie jak:

- kontrole punktów sprzedaży alkoholu, wnioski do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, wywiady środowiskowe, kontrole trzeźwości wśród kierowców, działania profilaktyczne, kontrole zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogatyni

Do zadań OPS należy m.in.:

- praca socjalna z rodzinami, w których występuje alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie (m.in. możliwość zakładania Niebieskich Kart) i inne problemy społeczne
- motywacja do podjęcia leczenia i udziału w programach korekcyjnych

- Profilaktyka

Działania profilaktyczne w szkołach realizowane są przez zatrudnionych tam pedagogów i wychowawców. Przedstawiciele każdej ze szkół mają ukończone szkolenie w zakresie metod psychokorekcyjnych przygotowujących ich do samodzielnej pracy z młodzieżą w zakresie profilaktyki uzależnień. Pracownicy Ośrodka będą uczestniczyć, zgodnie z zapotrzebowaniem, w szkoleniach kadry pedagogicznej w obszarze działań profilaktycznych, lub bezpośrednio prowadzić programy.

Celem programów profilaktycznych realizowanych w bogatyńskich szkołach jest dostarczenie podstawowych wiadomości o środkach uzależniających i uzależnieniach oraz nauka umiejętności ułatwiających życie bez alkoholu.

W naszej gminie realizowany jest także zimowy i letni wypoczynek dzieci i młodzieży połączony z oddziaływaniami profilaktycznymi.

W 2016 r. przewidziane jest wprowadzenie do działalności świetlic środowiskowych elementów profilaktyki uzależnień.

2. Zasoby pozagminne działające na rzecz gminy

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bogatyni

Poradnia udziela pomocy psychologiczno - pedagogicznej dzieciom, młodzieży oraz rodzicom. Pomoc ta ma charakter wszechstronny, ukierunkowana jest m.in. na dzieci i młodzież z grup ryzyka. Istotne są także oddziaływania na rzecz wspomagania wychowawczej funkcji rodzin. Wśród zadań realizowanych przez Poradnię znajduje się oczywiście także diagnoza i terapia członków rodzin z problemem alkoholowym.

- Sąd Rejonowy w Zgorzelcu

Do zadań Sądu należy m.in.:

- orzekanie o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu
- ustanawianie nadzoru kuratora sądowego

- Prokuratura Rejonowa w Zgorzelcu

Zadania prokuratury to m.in.:

- czuwanie nad ściganiem przestępstw związanych ze spożyciem lub handlem alkoholem i narkotykami
- wnioskowanie do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego

- Oddział Leczenia Uzależnień w Sieniawce:

Z Gminą Bogatynia współpracuje dysponujący 35 miejscami (w tym kobiecymi) oddział odwykowy (wchodzący w skład WS SP ZOZ Zgorzelec). Realizowany jest tam intensywny program terapeutyczny leczenia odwykowego. Zajęcia odbywają się w godz. 8.00 – 20.00,prowadzone są przez specjalistów oraz instruktorów terapii uzależnień. Program leczniczy charakteryzuje się coraz większą skutecznością, czego

dowodem są cykliczne spotkania byłych pacjentów utrzymujących trwałą abstynencję gromadzące coraz szersze rzesze uczestników.
Personel oddziału posiada wykształcenie kierunkowe zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej oraz zaleceniami Rady d.s. Potwierdzania Kwalifikacji zawodowych dla Osób Prowadzących Terapię Uzależnienia i Współuzależnienia.

3. Analiza SWOT

SWOT – jest jedną z podstawowych technik analitycznych, stosowaną najczęściej do analizy wewnętrznego i zewnętrznego środowiska danego przedsięwzięcia, której wynik jest bazą planowania strategicznego. Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed instytucją.
Składa się on z analizy czterech obszarów:

- ***Strengths*** – silne strony
- ***Weaknesses*** – słabe strony
- ***Opportunites*** – szanse, możliwości
- ***Threats*** – zagrożenia

Dwa pierwsze obszary odnoszą się do środowiska ***wewnętrznego*** i zawierają najistotniejsze w danym przedsięwzięciu elementy. Natomiast dwa ostatnie odnoszą się analogicznie do środowiska ***zewnętrznego***.
Jest to bardzo rozpowszechniony obecnie schemat analizy powszechnie stosowany w planowaniu np. przy sporządzaniu strategii miasta.
Ze skrzyżowania tych dwóch potencjałów powstają cztery kategorie czynników:

- ***wewnętrzne pozytywne*** – mocne strony, W mocnych stronach wyeksponowane są te lokalne atuty i walory, które współtworzą potencjał rozwojowy.
- ***wewnętrzne negatywne*** – słabe strony. W słabych stronach rozpoznane są te elementy struktury, które nie funkcjonują poprawnie lub nie odpowiadają potrzebom związanym z rozwiązywaniem problemów społecznych. Cechy te osłabiają potencjał lokalny.
- ***zewnętrzne pozytywne*** – szanse. W szansach zidentyfikowane są te czynniki i procesy zewnętrzne, które sprzyjają staraniom samorządu o zapewnienie zabezpieczenia i wzmocnienia potencjału w obszarze rozwiązywania problemów społecznych.
- ***zewnętrzne negatywne*** – zagrożenia. W zagrożeniach rzedstawione są te czynniki i procesy zewnętrzne, na które społeczność lokalna nie ma wpływu, a które mogą zagrozić wysiłkom samorządu w urzeczywistnieniu zamierzonych celów rozwoju. Okoliczności te mogą spowolnić działania strategiczne i opóźnić lub udaremnić osiągnięcie efektów.

Mocne strony	Słabe strony
• Przygotowanie merytoryczne kadr działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom • Gotowość kadr działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom do dalszego kształcenia się i doskonalenia umiejętności • Rozwinięta baza pomocy socjalnej gminy • Współpraca instytucji gminnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom • Doświadczenie i dobre praktyki stosowania procedury „Niebieskiej Karty", szczególnie przez Policję • Duża ilość i różnorodność form pomocy osobom uzależnionym, dobre zaplecze kadrowe i instytucjonalne • Umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału w realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom • Rozpropagowanie (ciągła akcja informacyjna) w zakresie form pomocy rodzinom z problemem uzależnień i przemocy domowej (lokalne gazety, radio, telewizja, Internet, dystrybucja ulotek) • Rzetelna, cykliczna lokalna diagnoza problemów związanych z uzależnieniami	• Brak działania organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej • Funkcjonowanie w społeczności lokalnej negatywnych stereotypów dotyczących ofiar przemocy domowej • Brak zaplecza umożliwiającego skuteczne egzekucje eksmisji sprawców przemocy • Wtórna wiktymizacja ofiar przemocy spowodowana działaniami służb
Szanse	**Zagrożenia**
• Funkcjonowanie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października dnia 1982 r. z późn. zm.	• Skala patologii społecznych • Bezradność i bierność wielu rodzin w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych

• Wprowadzenie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. • Przyjęcie Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie • Ustawowy obowiązek corocznego tworzenia i przyjmowania przez radę gminy gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych • Ustawowy obowiązek tworzenia gminnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie • Zmiany w prawie idące w kierunku lepszej ochrony ofiar przemocy • Zwiększenie ilości podmiotów mogących wszczynać procedurę „Niebieskiej Karty" • Ustawowy obowiązek powoływania Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	• Negatywne wzorce zachowań społecznych funkcjonujące w przestrzeni publicznej • Osamotnienie rodzin z problemem alkoholowym i słabe umiejętności pozyskiwania wsparcia • Osamotnienie rodzin zagrożonych przemocą i słabe umiejętności pozyskiwania wsparcia • Skala problemów uzależnień • Poczucie bezkarności u sprawców przemocy • Niechęć do ujawniania występowania problemów alkoholowych i zachowań przemocowych w rodzinie • Negatywne stereotypy dotyczącej ofiar przemocy domowej • Brak poczucia bezpieczeństwa u osób zgłaszających przypadki przemocy domowej • Niewystarczająca wiedza społeczna dotycząca funkcjonowania instytucji i podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie

IV. Podstawowe rodzaje problemów alkoholowych

1. **Szkody występujące u osób pijących alkohol:**
   - samoniszczenie alkoholików,
   - szkodliwe picie osób nieuzależnionych,
   - picie dzieci i młodzieży.
   -
2. **Szkody u tych, którzy żyją w rodzinach alkoholowych**:
   - dorośli współżyjący z alkoholikami,
   - dzieci alkoholików,
   - dorosłe dzieci alkoholików.
3. **Dezorganizacja środowiska pracy:**
   - absencja i wypadki,
   - obniżenie wydajności pracy.

-

4. Naruszanie prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe:

- przemoc w rodzinach alkoholowych,
- prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwości.

-

5.Łamanie prawa przez rynek alkoholowy.

V. Działania strategiczne w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem problemów alkoholowych – wieloaspektowe działania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych

1. Cel strategiczny nr 1: *Podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania problemom uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem problemów alkoholowych.*

a) Cele operacyjne:

- Prowadzenie profilaktyki pierwszorzędowej (uniwersalnej) adresowanej do ogółu osób, w postaci edukacji społecznej mającej na celu promocję zdrowego stylu życia oraz zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych (współpraca z lokalnymi mediami, dystrybucja ulotek i materiałów edukacyjnych wśród młodzieży i osób dorosłych, wspomaganie działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych w obszarze problemów alkoholowych)
- Profilaktyka drugorzędowa (selektywna) adresowana do grup podwyższonego ryzyka mająca na celu umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych
    - realizacja szkolnych programów profilaktycznych
    - współpraca z instytucjami realizującymi poradnictwo psychologiczne i rodzinne rodzinne
    - rozwój różnorodnych form wsparcia środowiskowego dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka
    - tworzenie warunków i możliwości alternatywnych w stosunku do spożywania alkoholu i zażywania narkotyków możliwości spędzania wolnego czasu
- Wspieranie możliwości pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym
- Wdrażanie działań edukacyjnych adresowanych do rodziców zwiększających ich kompetencje wychowawcze w zakresie przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym a także propagowanie właściwych wzorców rodzicielskich
- Wspieranie podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działania w obszarze profilaktyki uzależnień
- Egzekwowanie zapisów prawnych dotyczących handlu i spożywania napojów alkoholowych (m.in. sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, spożywania alkoholu w miejscach publicznych)

- Zwiększanie skuteczności w walce z osobami zajmującymi się dystrybucją nielegalnych środków odurzających
- Monitorowanie lokalnej skali problemów uzależnień

2. **Cel strategiczny nr 2:** ***Przygotowanie i wdrożenie kompleksowego programu ograniczającego szkody wynikłe z nadużywania alkoholu i narkotyków.***

a) Cele operacyjne:

- Profilaktyka trzeciorzędowa (wskazująca) adresowana do grup wysokiego ryzyka – przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego i degradacji psychospołecznej oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie
    - ułatwianie dostępności do placówek leczniczych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków
    - wspieranie działań rehabilitacyjnych i grup wsparcia
    - tworzenie możliwości resocjalizacji osób uzależnionych
- Aktywizacja społeczności lokalnej i integracja środowisk lokalnych wokół działań profilaktycznych, ograniczających nadużywanie alkoholu i innych środków odurzających
- Współpraca z placówkami specjalistycznymi prowadzącymi oddziaływania psychoterapeutyczne w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu oraz współuzależnienia
- Pomoc w zwiększaniu merytorycznych kompetencji u osób realizujących zadania w zakresie terapii uzależnień
- Współpraca z Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, instytucjami, organizacjami pozarządowymi służącymi rozwiązywaniu problemów uzależnień
- Podejmowanie w ramach gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych prawnych czynności w kierunku zobowiązania do leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu i powodujących określone dysfunkcje społeczne

VI. <u>Wybrane działania pomocowe dla osób z problemami alkoholowymi</u>

1. Ośrodek Pomocy Społecznej

Skala wybranych problemów społecznych jest dosyć szybko odzwierciedlana we wnioskach o wsparcie kierowanych do Ośrodka Pomocy Społecznej. Dlatego monitorując ilość świadczeń przyznawanych przez OPS możemy wyrobić sobie pogląd o dynamice zagrożeń społecznych.
Do analizy wykorzystane są dane ilościowe, a także ***<u>wskaźnik dynamiki zmian</u>*** (przyjmując dane z roku wyjściowego jako 100 i obliczając jaki jego procent stanowią dane z lat następnych).

Rodziny korzystające ze świadczeń ogółem:	**1.057**	**910**	**566**
Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów alkoholowych	**2014**	**2015**	**2016**
	66	**88**	**78**

Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje bezpośrednio z Ośrodkiem Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Oddział Leczenia Uzależnień w Sieniawce

Liczba pacjentów z Gminy Bogatynia leczonych na Oddziale Leczenia Uzależnień w Sieniawce	**2013**	**2014**	**2015**
	32	**23**	**28**

3. Inne działania naprawcze w obszarze problemów alkoholowych prowadzone głównie przez Ośrodek Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie.

1/ Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

a/ Lokalna diagnoza i monitorowanie zjawiska

- Alkoholizm stawiany jest przez mieszkańców naszej gminy na drugim miejscu w hierarchii szkód społecznych - 44% (w 2007 r. 4 miejsce – 37% wskazań). Młodzież widzi to jeszcze ostrzej: narkomania jest na pierwszym miejscu - 67% wskazań (w 2007 r. 2 miejsce – 57% wskazań) a alkoholizm na trzecim – 52% wskazań (w 2007 r. także 3 miejsce – 50% wskazań).
- 88% badanych mieszkańców gminy oczekuje podejmowania na poziomie lokalnym działań służących ograniczeniu skali problemów alkoholowych.

b/ Planowane działania:

Zajęcia grupowe edukacyjno-wspierające i oddziaływania indywidualne:

Rodzaj zajęć	Termin
Grupa edukacyjno-wspierająca dla osób uzależnionych	2 razy w tygodniu - cały rok
Grupa edukacyjno-wspierająca dla rodzin osób uzależnionych (dla współuzaleznionych)	2 raz w miesiącu - cały rok
Możliwość realizacji rozszerzonego programu edukacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin	do pięciu razy w roku – przez cały rok
Zajęcia warsztatowe dla osób uzależnionych – Trening Zastępowania Agresji	1 raz w tygodniu - cały rok

Współpraca z Oddziałem Odwykowym Szpitala w Sieniawce.	cały rok
Działalność informacyjna, pierwszy kontakt z pacjentem, działalność gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	Codziennie Cały rok
Indywidualne konsultacje psychologiczne	1 raz w tygodniu – cały rok

Inne działania:

Rodzaj zajęć	Termin
Współfinansowanie bazy lokalowej pomieszczeń wykorzystywanych do realizacji programu gminnego - głównie Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie	Cały rok
Organizowanie i finansowanie działalności bieżącej Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie oraz gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.	Cały rok
Inne formy działania w zakresie zwiększania dostępności terapeutycznej i edukacyjno-wspierającej dla osób uzależnionych od alkoholu zgodnie z bieżącym zapotrzebowaniem.	Cały rok
Finansowanie prac remontowych i naprawczych w Ośrodku Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie a także bieżące doposażenie Ośrodka.	Cały rok
Finansowanie uczestnictwa w szkoleniach i konferencjach dla pracowników Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie (zatrudnionych na etat i na umowę-zlecenie) członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych osób zaangażowanych w realizację gminnego programu rozwiązywania problemach alkoholowych – zgodnie z zapotrzebowaniem i możliwościami.	Cały rok

3/ Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

a/ Lokalna diagnoza

- Wśród dzisiejszych 15-16-latków nie pije alkoholu zaledwie 18% uczniów zaś wśród drugoklasistów ze szkół ponadgimnazjalnych odsetek ten wynosi tylko 10%. Dla

porównania, niemal sześciu na dziesięciu dzisiejszych dorosłych mieszkańców Bogatyni podaje, że nie znało smaku alkoholu przed 18-tym rokiem życia (lub w ogóle nie pije). Do 15 roku życia po alkohol sięgnęło 18% dorosłych. Potwierdza się więc teza o wzroście zachowań ryzykownych wśród młodzieży. Co gorsza picie młodzieży przestaje być sporadycznym wyskokiem, a staje się obyczajem. 50% 15-latków piło alkohol w ciągu ostatniego miesiąca. To samo dotyczy 2/3 uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

- Najczęściej spożywanym przez młodzież napojem alkoholowym jest piwo. Towarzyszy temu często fałszywe i szkodliwe przekonanie, że alkohol w piwie jest mniej groźny niż wódce.

- Uczniowie nie tylko piją, ale i upijają się. Pijany był już co dwudziestypiąty uczeń klasy szóstej, 42% uczniów klasy III gimnazjum i 63% uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych.

- 28% uczniów gimnazjum i co trzeci z uczniów II klas szkół ponadgimnazjalnych uczestniczył w kłótni, sprzeczce lub bójce z powodu alkoholu.

- Niepokojąco wygląda także analiza motywów picia. Wielu młodych ludzi sięga po alkohol nie po to, aby się zabawić czy rozerwać, lecz traktując picie jako lekarstwo na problemy i smutki. Skraca to drogę do uzależnienia, nie daje bowiem możliwości realnego zmierzenia się z problemami.

b/ Monitorowanie dynamiki zjawiska spożycia alkoholu wśród młodzieży

- Uczniowie, którzy spożywali alkohol w miesiącu poprzedzającym badanie:
a) szóstoklasiści (2001 r. – 19%, 2004 r. - 27%, 2007 r. - 12%, 2013 – 9%)
b) gimnazjaliści z klas III (2004 r. - 60%, 2007 r. - 68%, 2013 – 50%)
c) uczniowie szkół ponadgimnazjalnych kl. II (2001 r. – 47%, 2004 r. - 72%, 2007 r. - 73%, 2013 – 66%)

- Uczniowie, którzy kiedykolwiek upili się napojem alkoholowym:
a) szóstoklasiści (2001 r. – 19%, 2004 r. - 28%, 2007 r. - 34%, 2013 – 5%)
b) gimnazjaliści z klas III (2004 r. - 75%, 2007 r. - 68%, 2013 – 42%)
c) uczniowie szkół ponadgimnazjalnych kl. II (2001 r. – 72%, 2004 r. - 81%, 2007 r. - 81%, 2013 – 63%)

c/ Planowane działania:

Profilaktyka szkolna:

Rodzaj zajęć	Termin
Dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego (kolonie) połączonego z profilaktyką uzależnień dla dzieci i młodzieży z grupy zwiększonego ryzyka	w okresie wakacji szkolnych

Dofinansowanie zajęć rekreacyjno-sportowych i świetlicowych połączonych z profilaktyką uzależnień dla dzieci i młodzieży z grupy zwiększonego ryzyka-według możliwości	cały rok
Organizacja programów profilaktycznych o charakterze informacyjnym i edukacyjnym dla uczniów, nauczycieli i rodziców	cały rok
Dostarczanie informacji dla szkół o nowych propozycjach programów profilaktycznych	cały rok
Prowadzenie działalności w zakresie profilaktyki uzależnień w gminnych świetlicach środowiskowych	cały rok
Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki uzależnień w ramach działalności świetlic środowiskowych wraz z działaniami na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicowych	cały rok

Inne działania o charakterze informacyjnym i edukacyjnym:

Rodzaj zajęć	Termin
Dystrybucja wyników badań monitoringowych mających na celu zdiagnozowanie skali problemów alkoholowych, narkomańskich i przemocowych w naszej gminie a także badanie efektów prowadzonych działań.	cały rok
Dystrybucja informatorów dotyczących działalności Ośrodka Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w miejscach publicznych.	cały rok
Objęcie dodatkowymi szkoleniami specjalistycznymi członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i grup zawodowych uczestniczących w działaniach związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (zgodnie z zapotrzebowaniem i możliwościami).	cały rok
Realizacja działań promujących lokalne działania w zakresie rozwiązywanie problemów alkoholowych m.in. poprzez lokalne media.	cały rok
Inne formy działania w zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży zgodnie z bieżącym zapotrzebowaniem.	cały rok
Szkolenie przez pracowników Ośrodka osób prowadzących świetlice środowiskowe w obszarze problemów uzależnień oraz treningów umiejętności społecznych.	cały rok – zgodnie z zapotrzebowaniem

4/ Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Rodzaj zajęć	Termin
Ścisłe współdziałanie Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie z Komisariatem Policji i Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i innymi instytucjami w ramach działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych	cały rok
Udostępnianie grupom samopomocowym pomieszczeń Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie	cały rok
Inne formy działania w zakresie wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	cały rok - zgodnie z bieżącym zapotrzebowaniem.

5/ Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13^1 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

a/ Lokalna diagnoza

- Zakup alkoholu nie stwarza dla młodzieży większych problemów. 54% gimnazjalistów potwierdza, że samodzielni kupiło alkohol.
- Młodzież spożywa alkohol w miejscach publicznych, np. na dyskotekach (10% gimnazjalistów).

b/ Monitorowanie dynamiki zjawiska

- Ostatnio zmniejsza się liczba gimnazjalistów samodzielnie kupujących alkohol: w 2001 r. – 44%, w 2004 r. – 75%, w 2007 r. - 65%, 2013 r. – 54%.

c/ Planowane działania

Rodzaj zajęć	Termin
Zbieranie informacji o punktach sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym oraz pod zastaw i na kredyt oraz realizacja akcji kontrolnych.	cały rok

VII. Zakładane efekty realizacji programu

1. Zmniejszenie na terenie miasta i gminy nowych przypadków uzależnienia od alkoholu.
2. Zmniejszenie na terenie miasta i gminy ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzenia życia rodzinnego.
3. Zmniejszenie ilości spożywanego na terenie miasta i gminy alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
4. Poszerzenie na terenie miasta i gminy zasobów służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Stymulowanie na terenie miasta i gminy kontroli podaży napojów alkoholowych.
6. Wzrost świadomości społecznej w obszarach problemów uzależnień.
7. Podniesienie jakości oferowanych działań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i ograniczania zagrożeń społecznych
8. Podniesienie efektywności współpracy pomiędzy instytucjami i osobami działającymi w obszarze problemów uzależnień, przemocy w rodzinie i innych zagrożeń społecznych

VIII. Gromadzenie środków finansowych na realizację gminnego programu

Środki na realizację programu gminnego mogą pochodzić z następujących źródeł:

1. Środki z budżetu gminnego przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. Środki dodatkowe pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki te powinny odpowiadać łącznej wysokości opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych do kasy gminy przez właścicieli wszystkich punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych działających na terenie gminy.

Opłata za zezwolenie stanowi dochód gminy objęty budżetem, związany z realizacją zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

WNIOSEK DO BURMISTRZA MIASTA I GMINY BOGATYNIA O ZAJĘCIE STANOWISKA/PODJĘCIE DECYZJI

Biuro Burmistrza
REJESTR WNIOSKÓW
05 -04- 2016
L. dz. 221 ilość zał. ....
podpis .....

RA.0053.2.2016
/rejestracja w wydziale/

BB.0053.3.36.2016
/numer decyzji/

I. TEMAT

Dotyczy projektu uchwały w sprawie przyjęcia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Bogatynia na rok 2016"

II. WNIOSKUJĄCY

Pełnomocnik Burmistrza MiG ds. rozwiązywania problemów alkoholowych

III. OPIS WNIOSKU Z UZASADNIENIEM WYDZIAŁU MERYTORYCZNIE ODPOWIEDZIALNEGO

Program przedkłada się zgodnie z art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2015r. poz. 1515 ze zm.) oraz art. 4.1 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. 2015r. poz. 1286 ze zm.)

Prosimy o zajęcie stanowiska

Główny Specjalista
Pełnomocnik ds. Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
mgr Grzegorz Hryszkiewicz

....
/data/ /podpis naczelnika/

Wniosek opracował:
Pełnomocnik Burmistrza MiG ds. rozwiązywania problemów alkoholowych – Grzegorz Hryszkiewicz

BB.0053.3.36.2016

IV. OPINIA RADCY PRAWNEGO

.....zgodne z prawem.....
.....
.....
20160411.....

/data i podpis radcy prawnego/

V. OPINIA SKABNIKA GMINY

.....
.....
.....

.....

/data i podpis skarbnika/

VI. OPINIA WYDZIAŁU POMOCNICZEGO

.....
.....
.....

.....

/data i podpis naczelnika/

VII. OPINIA ZASTĘPCY BURMISTRZA ODPOWIEDZIALNEGO ZA REALIZACJĘ DECYZJI/STANOWISKA

.....
.....
.....

.....

/data i podpis/

VIII. DECYZJA/STANOWISKO BURMISTRZA MIASTA I GMINY BOGATYNI

Kierunek pod obrady RM
.....
.....
.....

.....

/data i podpis /

11-04-2016
BURMISTRZ
Miasta i Gminy Bogatynia
mgr Andrzej Grzmielewicz

Urząd Miasta i Gminy Bogatynia
Biuro Burmistrza - BB
tel. (075)7725117, fax. (075)7725109

BB.0053.36.2016 **Bogatynia, dn. 11 kwietnia 2016 r.**

BRK *RA*

Wyciąg

z Protokołu Nr 36.16 ze spraw rozpatrzonych przez Burmistrza
dnia 11 kwietnia 2016 r.

RW.221.2016-RA.0053.2.2016

3. Wniosek Pełnomocnika Burmistrza Miasta i Gminy ds. rozwiązywania problemów alkoholowych dotyczący przedłożenia pod obrady Rady Miejskiej w Bogatyni projektu uchwały w sprawie przyjęcia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy i Miasta Bogatynia na rok 2016.

BB.0053.3.36.2016

Burmistrz przedstawia projekt Uchwały Rady Miejskiej w Bogatyni w sprawie przyjęcia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy i Miasta Bogatynia na rok 2016.

Projekt uchwały (wraz z oryginałem wniosku i załącznikami) przekazuje się do Przewodniczącego Rady Miejskiej w celu skierowania do właściwych komisji problemowych oraz pod obrady.

Podinspektor ds. administracyjnych
Katarzyna Gowin